

forlangt Ordet for at udtale baade idag og igaar. Hvad jeg har udtalt, er fuldkommen min Overbevisning; jeg veed desværre, at det finder ikke stor Ojenklang her i Thinget, men jeg er vel tilfreds, naar Thinget laaner mig Ore, medens jeg fremsetter mine Ansuelser.

Conseilspræsidenten (Fonnesbæch):

Det ærede Medlem, der nu satte sig, har uden Tvivl fuldkommen vel opfattet det Spørgsmaal, som det her dreier sig om. Spørgsmaalet er, som jeg igaar tillod mig at betegne det, mere politisk end finantsielt. Det gjælder her om Magtstillingen, om, hvorvidt Folkethinget med Rette gjør Kaastrand paa at være i Besiddelse af den Magt, at det ikke blot kan tilsidefætte Regjeringen, men ogsaa kan lade være at bekymre sig om, hvorledes dette Thing stiller sig overfor Finantsloven. Derom dreier Spørgsmaalet sig, og ikke i nogen udmærket Grad om de Ting, hvori dette Spørgsmaal fremtræder i sin ydre Form. Det stiller sig for mig, og jeg tror for Mange saaledes, at Folkethinget systematisk er vedblevet at ville trænge sig frem til en Stilling, som det efter vor Overbevisning ikke paa nogen Maade har Ret til i Kraft af Grundloven, og naar det ærede Medlem nu idag atter er vendt tilbage til det Spørgsmaal, om det er de rette Mænd eller ikke de rette Mænd, der sidde her, saa siger jeg: Det er naturligvis for visse af det ærede Medlems Venner ikke de rette Mænd, fordi de tage Pladsen op for dem selv; ja, det ærede Medlem (N. Rasmussen) kan godt le deraf, men saaledes er det. Man skal ikke kunne bebreide enten den nuværende eller de foregaaende Regjeringer, at de ikke have villet fremme Reforme; tværtimod, de ere gaaede videre i saa Henseende, end man maaske let vilde kunne faa Leilighed til, selv om det ærede Medlems Venner kom til Roret. Efter min Overbevisning mangler den Betingelse, som det ærede Medlem nys selv stillede for Berettigelsen af Demokratiets Fordring om, at se sig repræsenteret i Regjeringen; det mangler det, at det ærede Medlems Meningsfæller skulde være gaaede frem med Forstand og Maadehold, og det skulde aldeles ikke undre mig, om Følgen af den Konflikt, der her er isærd med at udvikle sig, blev, at netop Mangelen af disse Egenskaber bragte Folkethinget til en Stilling, der er ringere end den, det ellers vilde have kunnet hævde. (Hør!) Det er min Overbevisning. Jeg kommer gennem denne Betragtning tilbage til nogle Ord, som det ærede Medlem brugte igaar, og medens jeg ikke skal sige, at de enten vare siffige eller snilde, tror jeg at kunne sige, at nogle af dem vare bittere, og denne Bitterhed gav sig navnlig meget tydelig tilkjende gennem hans Tilbageblik paa de Forhold, vi have gennemlevet. Han nævnte forskjellige Mærkedage og blandt disse den 28de Juli 1866, den Dag, hvorefter vor nuværende Forsatning bærer sit Navn; han nævnte den aabenbart

med Bitterhed. Jeg siger, at jeg nævner den med Glæde, og Folket bør nævne den med Glæde (Hør!); thi ved den var det, at der blev stabt en Ende paa den langvarige, forfærdelige og næsten ødelæggende Partistrid. Men det ærede Medlem kan betragte dette, som han vil, saa forekommer det mig dog, at der havde været Anledning for ham og hans Venner til at lægge Mærke til den Mærkepal, som da blev sat; thi der gaves da et Vidnesbyrd om, at man ansaa den Stilling, der hidtil havde været gjældende, for at være meget usikker, og der var derfor i, hvad der da skete, for det ærede Medlem og ærede Medlemmer af hans Farve Opfordring til at tage sig noget sammen og indrette deres Optræden efter det, som aabenbart var Forandringens Hensigt. Men hvad har man gjort? Man har tværtimod gjort det Modsatte. Man har ikke blot ikke villet se med nogen Taknemmelighed paa det Arbejde, som den Gang blev gjort; og som afsluttede ved Grundloven af 28de Juli 1866; men man er systematisk vedblevet at stille hen imod det Maal, som det netop var denne Forsatnings Tanke at ville fjerne. Men det ærede Medlem saavel som hans Venner kunde have haft Godt af at lægge Mærke til denne Mærkepal ogsaa i en anden Henseende, og det er den, at de der kunne se, hvor vanskeligt det er at slippe over de Stemninger og Strømninger, som man selv har stabt (Hør!); thi det var den væsentlige Vanskelighed ved at komme overens om Loven af 28de Juli 1866, at man havde valet visse Forestillinger hos Befolkningen, som man siden ikke selv turde staa ved, idet man erkjendte, at de ikke vare de rette. Man havde stabt Forestillinger om, at det gjaldt om at tilintetgjøre Folkets Frihed, og da man saa faaede den nye Forsatning, der ikke fra nogen Side besklippede, men tværtimod hævdede Folkets Frihed i enhver Henseende, havde man naturligvis meget vanskeligt ved at kunne komme over de Stranker, man selv havde stabt. Jeg fremhæver dette, fordi noget ganske Lignende foreligger i dette Tilfælde, kun maaske i en endnu farligere Stikfælde, og jeg siger, at det er Pligt for Regjeringen at optræde mod den hele Tendentz, der har gjort sig gjældende i Folkethinget; thi ogsaa der ved er der valet Strømninger, som man maaske vanskeligt vil kunne komme over, hvorfor man maaske om nogle Aar vil takke de Mænd, der have kastet sig i Brechen for at modarbejde dem. Den nuværende Regjering har ikke ønsket nogen Kamp, ikke paa nogen Maade, og man har fuldkommen Ret, naar man her optræder med den Beskyldning, at den ikke har villet imødeføje Folkethinget paa nogen Maade (Hør!). Den blev stabt, fordi den troede sig istand til at kunne komme overens med Folkethinget, og det første Skridt, der blev foretaget, var Fyldestgjævelse af en meget alvorlig Reform, som Folkethinget i mange Aar havde ønsket, nemlig den, at faa Skiftegebyrerne om-